

Tablica III. nam kaže, da so povprek vsako leto po 7550 kmetских posestev eksekutivno prodali. Toliko rodbin zgubilo je lastno streho, dom. Število takšnih prodavanj naraščalo je posebno od l. 1877 naprej.

Žalostno je, kar stoji pod črko c) in je uže v Tablici II. bilo objavljeno. Za prodana posestva so v 10 letih dobili 152 milijonov goldinarjev pa ogromna svota ni mogla pokriti vseh intabuliranih dolgov. Upniki so se morali za 119 milijonov obrisati.

Vladino poročilo pravi tudi, da so razne doklade: deželske, okrajne, krajne, šolske posebno kmetška posestva neprimerno hudo obdačile. Cesarska dača gruntna se je od leta 1862—1882 neznatno izpremenila, tem huje so nas nemški liberalci preobložili z dokladami za deželo, okraje občine. Te doklade so od 13 milijonov na leto sedaj potisnoli do 25 milijonov goldinarjev. Naklade na hišno razredarino (Haasklassensteuer) pa so podvojili.

Tri objavljene tablice naj naši kmetovalci dobro pomnijo, zlasti sedaj ko se bližajo volitve za državni zbor in bodo liberalni petelini iz nemčurskih mest in trgov kmete vabili v liberalne mreže! Desterniški.

Gospodarske stvari.

Kako je drevesa snažiti.

(Spisal Fr. Praprotnik.)

Ne da se pa do pičice povedati, kako je drevesa obrezovati, kajti je vsako drevo drugačno, vsako ima drugače razstavljene veje, zato se bode tudi drugače rezalo. Vsakemu mora tedaj zdravi razum in pa okus povedati, kako bode osnažil to, kako uno drevo. Ne poreži drevesa preveč, kajti bi mu bilo to bolj na kvar, nego če ga porežeš premalo. Podamo pa v sledečih vrsticah nekaj nasvetov, kot navodilo pri snaženji dreves in se nadjamo, da bodemo marsikateremu ž njimi ustregli.

1. Drevesa je najbolje snažiti meseca februarja, marca in aprila, dokler še niso v mezgi, kakor hitro se pa po stanicah in povezkih začne gibati drevesni sok, potem je najbolje, ako se drevo več ne porezuje.

2. Drevesom se ne sme preveč vej izrezati. Preveč bi se jih pa izrezalo, ako bi presegalo to tretinko vsega vejevja. Ako je treba čez tretinko vej odstraniti, tedaj se mora delo na dve leti razdeliti. Če bi na primer drevo imelo 9 vej, in se kaže, da jih bo treba 5 odrezati, tedaj se odrežejo prvo leto 3, drugo pa 2 veje. Tako se pa ravna zato, da drevo radi prevelikih in obilnih ran škode ne trpi.

3. Izrežejo se veje, ki stojé pregosto, da imajo potem še ostale dovolj zraka in svetlobe.

Izreži pa tudi vse križem moleče veje, posebno ako se druga ob drugo drgnejo, od česar se drevesa rada loti rakova bolezen. Da se morajo tudi vse preveč proti tlom viseče veje, kakor tudi vse suhe, nalomljene in kakorkoli hudo ranjene veje odstraniti, ume se samo po sebi. Veje in vrhi pa, ki so se pustili, se ne smejo oskubiti, to se reče, pustiti se jim morajo vse stranske šibice in mladike.

4. Vsaka veja se odreže tik na obročku; ravno tako tudi vsi štrecljni (receljni), vendar tako, da debla ne zarežeš. Rana, ki je tako nastala se potem hitro in lepo zaraste. Ako pa režeš preveč na dolgo, tedaj dobiš mnogo rteljnov, ki prav grdo od debla molé.

5. Da se ti veja ne odčesne, zareži jo najpopred od spodaj, potem pa jo za vsem odžagaj od zgoraj.

6. Velike rane gladko poreži, ter jih zamaži s katranom ali pa z mazilom naretim iz ilovice, pepela in apna.

7. Ako se veja ne odreže povsem, ampak se le prikrajša, tedaj se mora to vselej nad kako mladiko, ali pa vsaj nad kakim čvrstim popkom zgoditi, kajti to pripomore, da rane popred zacelijo.

8. Izreži vse samorašče mladike (Wasserschosse) razun tistih, iz katerih si misliš novih vej izrediti.

9. Ako so na drevesu luknje, tedaj jih sesnaži, gujili in trohneli les izreži, ter potem luknje s cementom ali pa z navadnim apnom zamaži. Ptičem pa, ki v takih luknjah radi gnezdiyo, priskrbi zavetje v hramičih, katerih si mnogo po drevji razobesi.

10. Ako raste po drevji tičji lim (mivje), tedaj se morajo dotične veje globoko izrezati, in rastlina dobro iztrebiti, kajti je ena najhujših zajedalk, ki drevesom mnogo redilnih snovi izpije.

11. Mah in lišaji, ki po drevesu rastejo in se redé od drevesnega soka, se morajo z železno strgačo ostrgati. V jeseni ali spomladi pa se naj taka drevesa namažejo z apnom, ki potem te rastline popolnoma zatré, ter ukonča tudi mrčesjo zalego v skorjinih razpoklinah. Tudi se naj vsa stara in mrtva skorja z debla spravi, da bode potem spodnja, sveža skorja ložej rasla. V spomladi prehodi večkrat svoj sadovnik, preglej večkrat svoja drevesa in kadar zapaziš kje na veji viseti kup pajčevine, tedaj vejo takoj odreži, ter gosenice pohodi ali pa jih vrži v ogenj. Zlasti je to dobro storiti po jutrih preden se gosenice po drevesu razidejo.

12. Prekoplji zemljo okoli drevesa tako daleč v okrogu, kakor daleč segajo veje in če moreš, drevesu tudi pognoji.

Prepričani smo, da bodo drevesa, ki se po tem navodilu skrbno snažijo, lepo rasla in tudi mnogo dobrega sadu rodila. Popotnik.

B. Gruške poljanke.

7. Gruška zimska Rusletka. (Winter-Russette.) Je srednje debela, trda gruška, dišečega okusa. Drži se do spomladi in je posebno za kuho obračunana. Drevo je rodovitno, zelo veliko in postane zelo staro.

8. Gruška debela zimska Rusletka. (Grosse Winter-Russette.) Ima več imen. Je debela, podolgovata, rudečelična gospodarstvena gruška, posebno za krljanje in za drugo porabo dobra. Trpi noter do zime. Drevo postane močno in obilno rodi.

9. Gruška volovo srce. (Offiziersbirne.) Se drži do oktobra. Je posebno dobra, debela, rudeča gruška za krlje in za drugo porabo v gospodarstvu.

10. Gruška Davorinka. (Trockener Martin.) Sad je srednje debelosti, podolgovat, rujav, dolgopecljat. Drevo ne vzrašča posebno visoko, pa je zdravo, rodovitno in skoraj v vsaki legi prospeva. Je zelo priljubljena gruška za gospodarstvo, kuhinjo in na mizo, ki se da globoko noter v zimo hranjevati.

11. Gruška okrogla poletna pomarančnica. (Sommerpomoranzenbirne.) Sad je debel, jajast, zelen, svež, svetlozelen, zrel svetlo-limonasto žolt. Obračun je za gospodarstvo, sladkega, muškatega okusa; zoreva v začetku septembra. Trpi 14 dni. Drevo je veliko in rodno.

12. Gruška carica. (Kaiserbirne.) Sad je velik, list značiven po podobi, katero ima z listom hrastovim; je visoko čislán sad, ki se mora kolikor mogoče pozno trgati, sicer se nagrbani in ne dobi mehkega in sočnega mesa. Drevo je močno, piramidalne podobe, pa le v boljših sadnih legah prospeva.

13. Gruška vinica. (Knausbirne.) Sad debele, gruševne podobe, lepo svetlo žolte barve, na solčni strani prsteno rudeče prižast, izvrsten za vsako gospodarstveno podobo; zori v začetku septembra, pa kmalo omeca. Drevo postane precej visoko in staro in je izredno rodovitno.

14. Gruška vodoljka. (Wadelbirne.) Sad debel, prav dolg, svetlo-žolt, z maslenim usta vkup vleččim mesom. Gruška je izvrsten sad za sadno vino, zoreva meseca septembra in se drži 14 dni. Drevo je izredno veliko in rodovitno in rado nekaj let v rodovitnosti prenehava.

15. Gruška ozarka. (Rainbirne.) Sad je velik, jajast, svetlozelen, zrel pa kakor limona žolt. Zori v drugi polovici meseca oktobra, drži se tri nedelje, drevo je piramidalne podobe in rodovitno.

Košarstvo kot domačo obrt prizadevajo si uvesti v Brežiškem, Rogačkem in Radgonskem okraji. Želeti je srečnega uspeha. Mnogo bilo bi zaslužka in zatem — denarjev več.

Mesto Ptuj dobilo je pravico, vsaki petek imeti svinjski sejem in razven aprila, avgusta in novembra vsako prvo sredo v meseci živinski sejem za konje, goveda, ovce in koze. Mestnine ne pobira nič.

Sejmi. 10. marcija: sv. Jurij pod Tabrom, sv. Jakob pri Laškem, Kapela nad Brežicami, Kostivnica, Orehova ves zunaj Brežic, Spodnja Polskava, Strass, 11. marcija: Celje, Maribor, Vitanje, 12. marcija: sv. Jurij pri Celji, sv. Lovrenc na Dravskem polju, Selnica ob Dravi, 14. marcija: Celje, Gradec.

Dopisi.

Iz Maribora. (Razne novosti.) Naša posojilnica si pridobiva čedalje več zaupanja, meseca februarja prejela je 32501 fl. 55 kr. izdala 31720 fl. 63 kr. torej imela prometa 64222 fl. 48 kr. — Okrajni zastop je pri deželnem odboru vložil prošnjo, naj bi brzovlaki po dne tudi na Pragarskem malo postajali. Prošnja se je izročila vodstvu južne železnice. — Nek Krummholz, od sv. Vida na Vogavi, je nedavno Mariboržanom čital v gostilni govor velikonemškega Schönererja; pravijo, da se jim je najbolj dopadlo, kar je bilo zoper Jude. Menda se teh uže nekoliko bojijo, ker njih število narašča, kakor v Ptuj. — Nekaj časa se je močno govorilo, da hočejo pri sv. Jožefu most narediti čez Dravo. Potreben bi uže bil, pa drag tudi. Sedaj mislijo na mostič samo za ljudi. Na sv. Magdalenskeji strani prebiva sedaj veliko ljudi, ki pa še zmiraj pogrešajo posebne lekarne ali apoteke. Dolgo se tej potrebi trije staromestni lekarji ne bodo mogli braniti.

Iz Šaleške doline. (Pustne burke, pa resnične.) Neki mesar kupil je v Lokavici od nekega kmeta bika za 75 gld. Ravno odhajaje na Hrvatsko svinj kupovat, snide se v Celji v gostilni „Pri Dunajskem mestu“ z Graškim mesarjem ter bika zopet proda za 108 gld. s pogojem, da ga mora sam goniti, ker on odputuje na Hrvatsko. Graški mesar pošlje svoja dva ali tri dninarje pretečeni ponedeljek (9. svečana) po bika in ženejo ga čez Lokavico (ker pot zaradi prevelikega snega ni povsodi pripravna) na Vas Gorenje. Gonjači, zaradi prevelikega trpljenja vsi utrujeni in žejni, hočejo se odpočiti in svoje življenje z žlahtno vinsko kapljico (Kakorsna je navadno ondu) okrepčati, ter privežejo žival pred hišo za neko naslanjalo in odidejo v sobo, v kateri so ravno svatje bili, ter pijo in se vesele, ne da bi mislili na zunaj stoječo žival. Godba začenja svirati, dninarji v veseli družbi se veselijo dalje. Biku se pa vse to že preveč zdi, dolg čas mu je, tudi on hoče pogledati to veselo družbo. Odtrga se ter oblastno koraka v sobo. Svatje